

АНАЛІЗ СТАНУ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЛУЦЬКИМ МІСЬКРАЙОННИМ СУДОМ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2023 РІК В ПОРІВНЯННІ З 2022 РОКОМ

Метою статистичного аналізу є порівняння кількісних характеристик об'єкта дослідження та вивчення тенденцій змін динаміки статистичних показників (збільшення, зменшення кількості розглянутих справ).

Головними аспектами проведення даного аналізу виступають:

- Кількість справ розглянутих судом за видами судочинства (кримінальне, цивільне, адміністративне судочинство, справи про адміністративні правопорушення) та за окремими категоріями у 2023 році;
- Кількість засуджених за вироками, що набрали і не набрали законної сили у 2023 році;
- Розподіл засуджених за основними та додатковими видами покарання;
- Загальна кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності (за видами вчинених правопорушень і за видами адміністративних стягнень);
- Інше.

Згідно штатного розпису у 2023 році кількість суддів в Луцькому міськрайонному суді Волинської області становить 27 посад. Фактично здійснювало судочинство впродовж року 22 судді.

Аналізуючи дані звітного періоду, спостерігається збільшення справ кримінального судочинства (+4,19), що надійшли на розгляд у 2023 році, збільшилася кількість справ цивільного судочинства (+49,64), справ адміністративного судочинства (+0,99) та справ про адміністративні правопорушення (+ 27,42). Структура та динаміка цих надходжень відображається у таблиці №1.

Таблиця №1

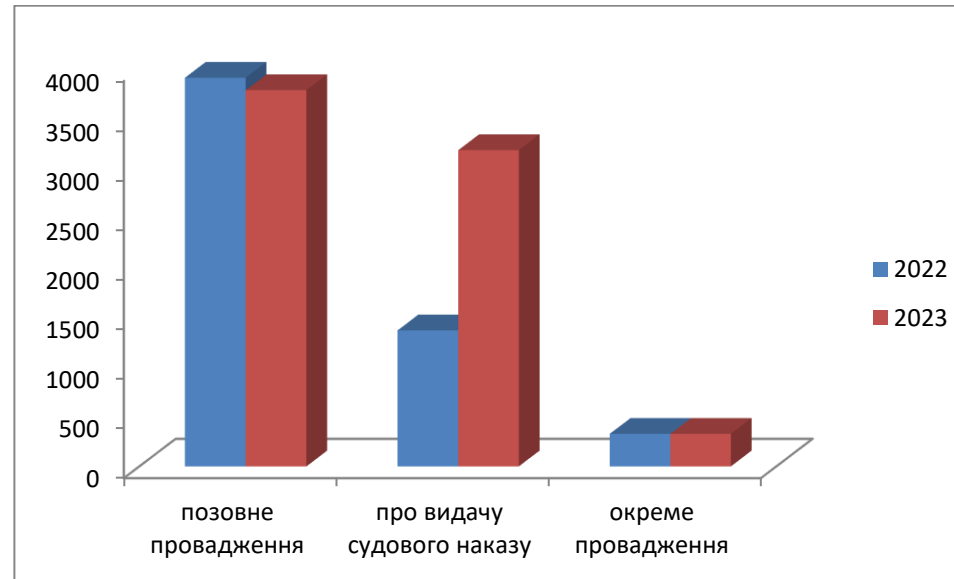
№ з/п	Види судочинства	2022 рік	2023 рік	2023 рік % до 2022 року	Темпи приросту (+), зниження (-)	Питома вага надходження в загальній кількості справ і матеріалів, що надійшли до суду в 2023 році (%)
1.	Кримінальні справи та матеріали	8 038	8 375	104,19 %	+ 4,19	38,80 %
2.	Цивільні справи та матеріали	6 193	9 267	149,64 %	+ 49,64	38,51 %
3.	Адміністративні справи та матеріали	302	305	100,99 %	+ 0,99	1,27 %
4.	Справи про адміністративні правопорушення	4 799	6 115	127,42 %	+ 27,42	25,41 %
5.	Усього	19 332	24 062	124,46 %	+ 24,46	X

Правова держава характеризується не тільки недопущенням порушення законодавства, прав і свобод людини, але й створенням відповідних гарантій для відновлення цих прав. Кожен громадянин нашої держави має відчувати себе під захистом держави. Згідно із статтею 8 Конституції України в державі визначається і діє принцип верховенства права. Кожній людині гарантовано право звернення до суду для захисту своїх прав та свобод.

Своїм конституційним правом на звернення до суду у 2023 році скористалися фізичні та юридичні особи, які подали 9 267 позовних заяв, скарг, що на 52 % більше в порівнянні з аналогічним звітним періодом 2022 року (6 193).

У порядку цивільного судочинства Луцьким міськрайонним судом Волинської області у 2023 році, було розглянуто 8 815 справ, у тому числі про видачу судового наказу, позовного та окремого провадження, а у 2022 році 6 489 справ (діаграма № 1).

Діаграма №1

З даних діаграми вбачається, що у 2023 році зменшилась кількість розглянутих справ позовного провадження - 3 788 (2022 – 3 913) та збільшилась кількість розглянутих справ окремого провадження – 417 (2022 -327) та заяв про видачу судового наказу в порівнянні з минулим 2022 роком.

У 2023 році Луцьким міськрайонним судом Волинської області розглянуто 3 184 заяви про видачу судового наказу (2022 – 1 369) та 169 заяв про його скасування (2022 -43). Результати розгляду спостерігаються у таблиця № 2.

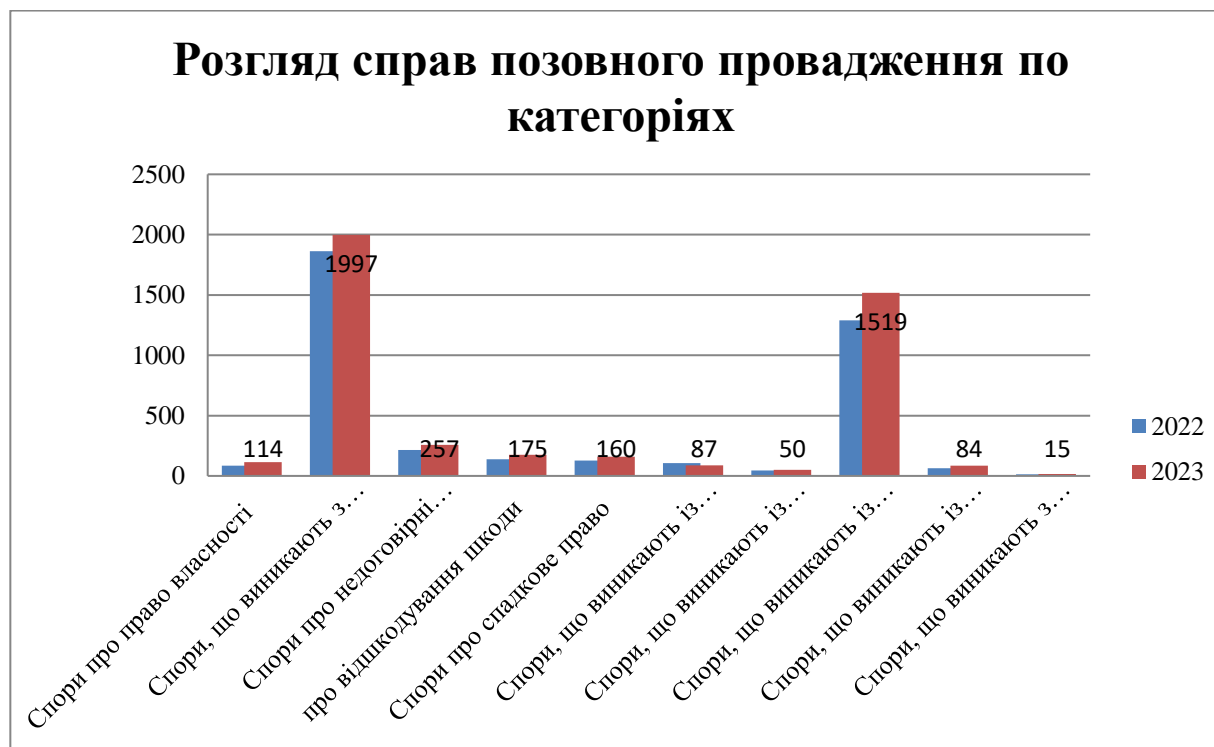
Таблиця №2

	Усього розглянуто заяв	у тому числі		
		Відмовлено у відкритті провадження/відмовлено у видачі судового наказу/залишено без розгляду/залишено без задоволення заяву про скасування судового наказу	Повернуто	Видано (скасовано) судовий наказ
Заяви про видачу судового наказу	3 184	529	0	2 635
Заяви про скасування судового наказу	169	0	32	137

Не зважаючи на те, що заяви про видачу судового наказу є спрощеною формою стягнення грошових коштів з боржника або витребування майна у порядку, передбаченому ЦПК України, переважна більшість цивільних справ вирішується у порядку позовного провадження.

Серед справ позовного провадження, які перебували на розгляді в суді, найбільшу кількість становлять справи, що виникають із спорів пов'язаних з спадкових, сімейних правовідносин та спорів, що виникають з договорів правочинів, спори про недоговірні зобов'язання. Динаміку розгляду справ позовного провадження за 2023 рік, у порівнянні з 2022 роком, можна спостерігати у діаграмі №2.

Діаграма №2

Рік	Категорія справ									
	Спори про право власності	Спори, що виникають з договорів/правочинів	Спори про не договірні зобов'язання	з них: про відшкодування шкоди	Спори про спадкове право	Спори, що виникають із житлових правовідносин/відносин	Спори, що виникають із земельних правовідносин/відносин	Спори, що виникають із сімейних правовідносин/відносин	Спори, що виникають із трудових правовідносин	Спори, що виникають з немайнових прав фізичних осіб
2022 рік	85	1 863	216	139	128	107	44	1 289	64	12
2023 рік	114	1 997	257	175	160	87	50	1 519	84	15

З діаграми № 2 вбачається, що кількість справ, які надійшли на розгляд у 2023 році, збільшилася порівняно з аналогічним звітним періодом.

В порядку окремого провадження у 2023 році, було розглянуто 417 справ (у 2022 році – 327 справи). Переважну більшість справ даної категорії складають справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення та становить – 264 справи (63,31 % від загальної кількості розглянутих справ).

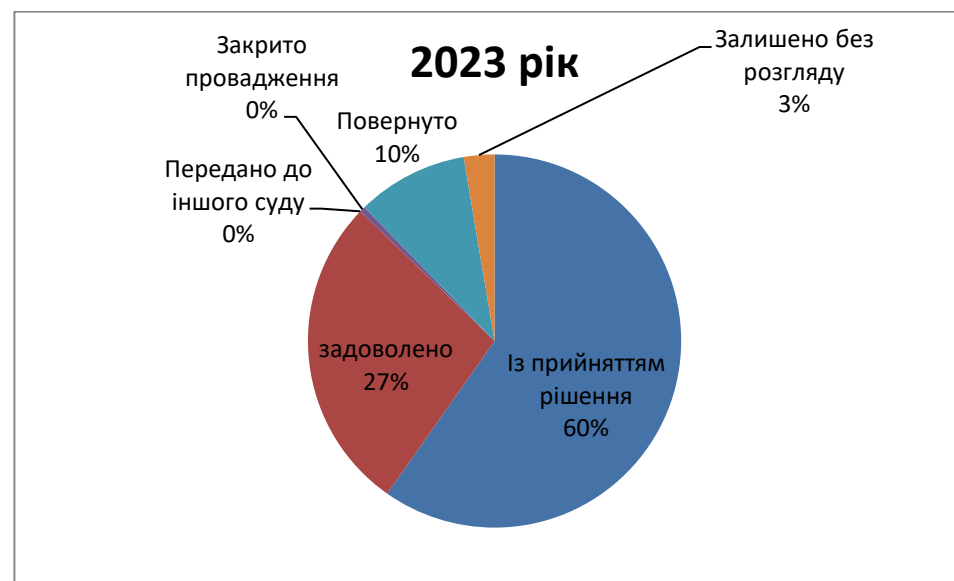
Відповідно до п.7 ч.3 ст.128 Конституції України однією із основних засад судочинства є гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Так, 985 справ цивільного судочинства та 97 справ адміністративного судочинства фіксувалися технічними засобами.

У 2023 році у Луцькому міськрайонному суді Волинської області перебувало на розгляді 355 адміністративних позовних заяв, справ. З них закінчено провадження по 318 заявах, справах.

Загальні показники результатів розгляду справи адміністративного судочинства можна спостерігати у діаграмі №3.

	Із прийняттям рішення	Задоволено	Передано до іншого суду	Закрито провадження	Повернуто заяв	Залишено без розгляду
2022 рік	259	173	1	2	39	11
2023 рік	248	114	0	1	40	11

Діаграма №3

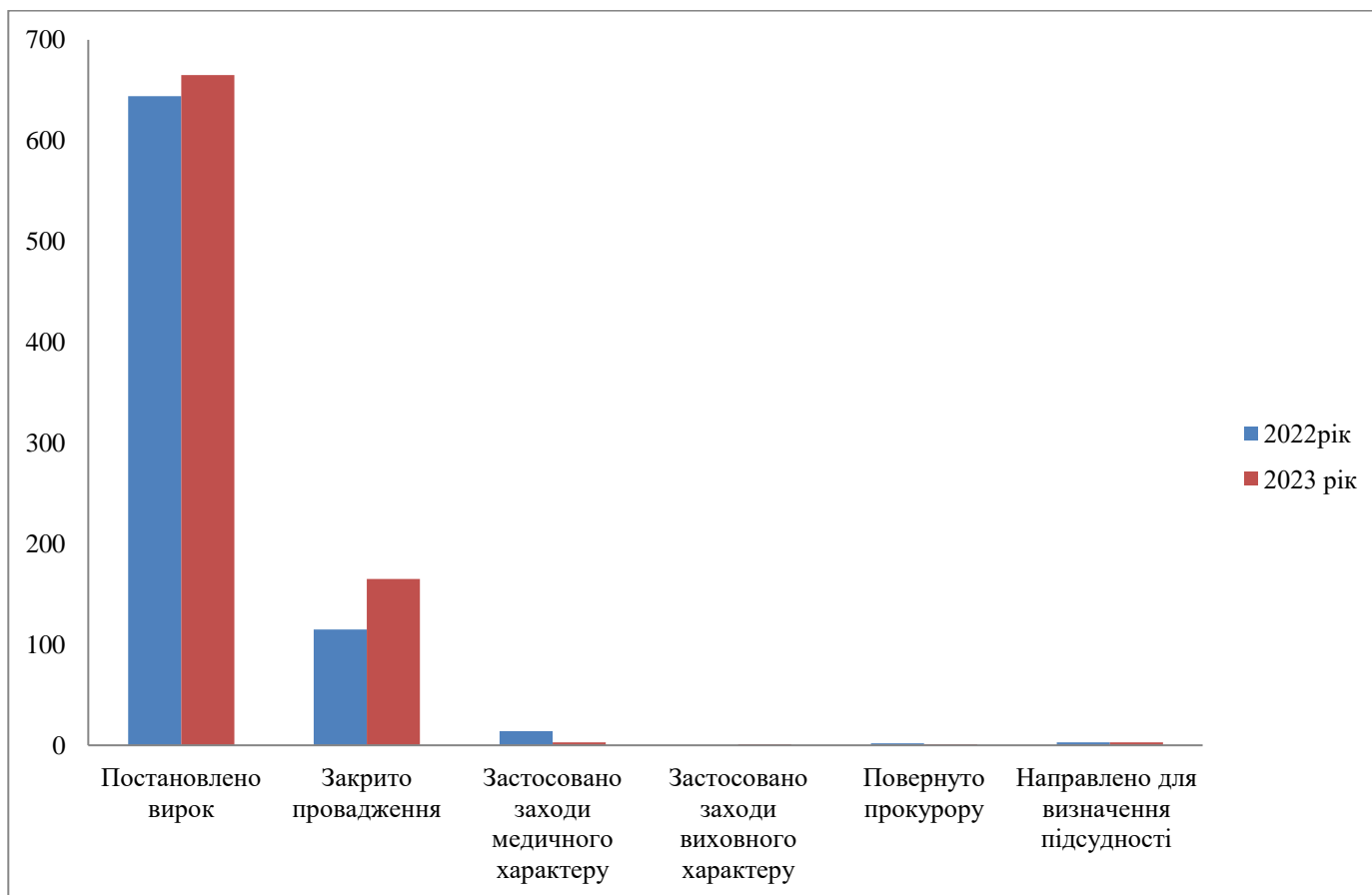

У 2023 році спостерігається збільшення кількості кримінальних справ та матеріалів на розгляді в суді. Впродовж 2023 року до Луцького міськрайонного суду Волинської області надійшло 8 375 кримінальних справ та матеріалів, у 2022 році до суду надійшло 8 038 кримінальних справ та матеріалів.

Впродовж 2023 року розглянуто 839 кримінальних проваджень, з них: 665 – з винесенням вироку; по 165 – провадження закрито; застосовано заходи медичного характеру відносно – 4 осіб; застосовано заходи виховного характеру відносно – 1 особи; 3 справи направлено для визначення підсудності; 1 справу повернуто прокурору.

Результати розгляду відображаються у діаграмі № 4.

Діаграма №4

Рік	Постановлено вирок	Закрито провадження	Застосовано заходи медичного характеру	Застосовано заходи виховного характеру	Повернуто прокурору	Направлено для визначення підсудності
2022 рік	644	115	14	0	2	3
2023 рік	665	165	3	1	1	3

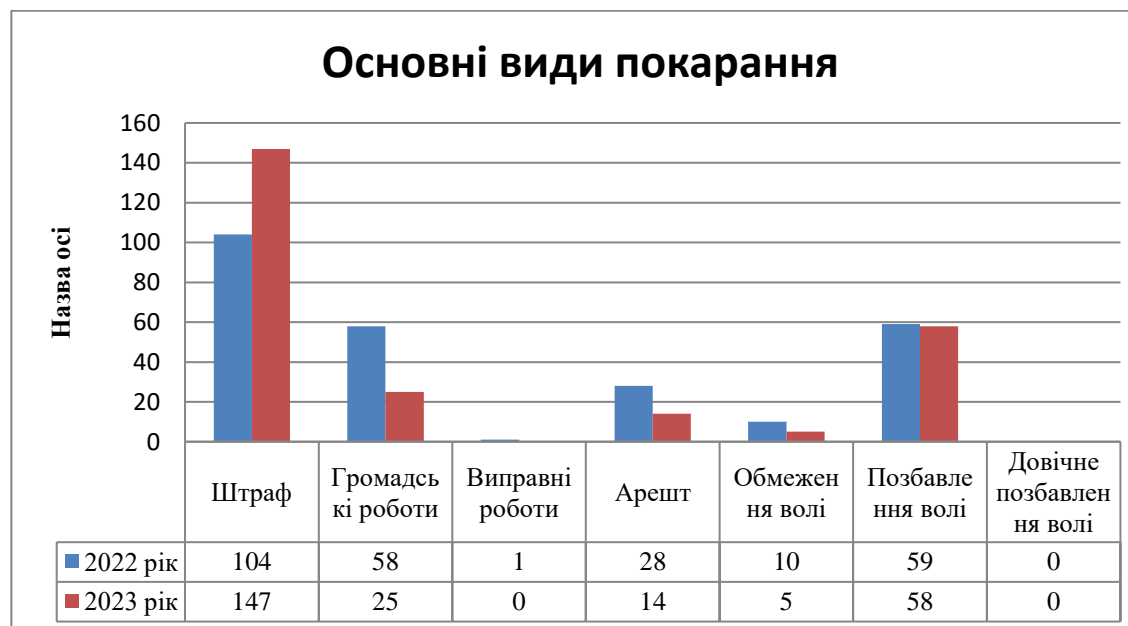

У 2023 році на розгляді в Луцькому міськрайонному суді Волинської області перебувало 34 кримінальних провадження щодо 109 осіб, у яких злочин вчинено в складі організованої групи та 1 кримінальне провадження вчинено у складі злочинної організації щодо 5 осіб, а в 2022 році перебувало 21 кримінальне провадження щодо 77 осіб. У кримінальних провадженнях, які було розглянуто впродовж 2023 року, склад організованої групи було визнано судом.

За вироками, що набрали і не набрали законної сили у 2023 році було засуджено 672 (2022- 649) осіб до різних видів покарання.

Застосування основних видів покарання до засуджених осіб, за вироками, що набрали законної сили у 2023 році відображено у діаграмі № 5.

Діаграма №5

Застосування додаткових мір покарання до засуджених осіб за вироками, що набрали законної сили у 2023 році, можна спостерігати у діаграмі №6.

Діаграма №6

2023 рік	Конфіскація	Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу
	15	27	0

За результатами судового розгляду кримінальних справи, впродовж 2023 року з-під варти звільнено 1 особу (у 2022 році – 9 осіб).

З повним фіксуванням судового процесу за допомогою звукозаписуючої техніки розглянуто 2 971 кримінальних справ та матеріалів, 133 справи розглянуто у режимі відеоконференції.

Від злочинів потерпіло 606 фізичних осіб, у тому числі 467 особам завдано матеріальної та моральної шкоди, 138 особам завдано шкоди здоров'ю. Розмір матеріальної та моральної шкоди, завданої фізичним та юридичним особам становить 12 млн. 625 тис. 797 грн.

Станом на 31 грудня 2023 року, залишок нерозглянутих справ становить 2 605 або 10,80 % від загального числа тих справ, що перебували на розгляді у суді упродовж звітного періоду. З них, не розглянуто в термін понад 6 місяців (без урахування справ, провадження по яких зупинено) – 99 справ, понад 1 рік до 2 років – 49 справ, понад 2 роки – 76 справ.

При розгляді судової справи можуть стати відомими відомості про наявність причин, а також фактів порушення закону посадовими особами та іншим особами. Це дає підставу суду для винесення ухвали (постанови), в якій звертається увага державних органів, організацій, посадових осіб на встановлення по справі фактів порушення закону, причини та умови, які сприяли скоєнню злочину та потребують прийняття відповідних заходів. Згідно з КПК України суд при наявності на те підстав виносить окрему ухвалу (постанову). Разом з тим, підставою для винесення даних ухвал (постанов) також є виявлені судом порушення прав громадян та інших порушень закону, допущених при проведенні дізнання, досудового слідства або при розгляді справи вищестоящим судом. Суд за матеріалами судового розгляду та вказаних вище випадків вправі винести окрему ухвалу (постанову), якщо це є необхідним. Кількість винесених окремих ухвал (постанов) у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, можна спостерігати у таблиці №3.

Таблиця №3

Рік	Винесено окремих ухвал			
	Усього	у тому числі по:		
		Кримінальних провадженням та адміністративних правопорушеннях	Цивільних справах	Адміністративних справах
2022 рік	0	0	0	0
2023 рік	0	0	0	0

Кількість матеріалів про адміністративне правопорушення, що надійшли на розгляд до суду впродовж 2023 року становить – 6 115 справ. Спостерігається збільшення в порівнянні із 2022 роком – 4 799 справ.

За результатами розгляду протоколів про адміністративні правопорушення відносно 1 004 осіб провадження в справі закрито, що становить 17,07 % від загальної кількості осіб, стосовно яких розглянуто справи.

Відповідно до ст.38 Конституції України про адміністративні правопорушення (далі КУпАП) адміністративне стягнення може бути накладено на особу не пізніше як через 3 місяці з дня його вчинення, а також не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про відмову в порядку кримінальних проваджень чи про її закриття за наявності в діях особи ознак правопорушення. Будь-яке поновлення, продовження чи зупинення перебігу таких строків КУпАП не передбачено.

Тому, в разі закінчення строків накладення адміністративного стягнення провадження в справі має бути закрито. У звітному періоді було винесено таких постанов (про закриття провадження у зв'язку із закінченням строків, передбачених ст. 38 КУпАП) стосовно 299 осіб або 29,78 % від загальної кількості осіб, стосовно яких винесено постанови про закриття справи.

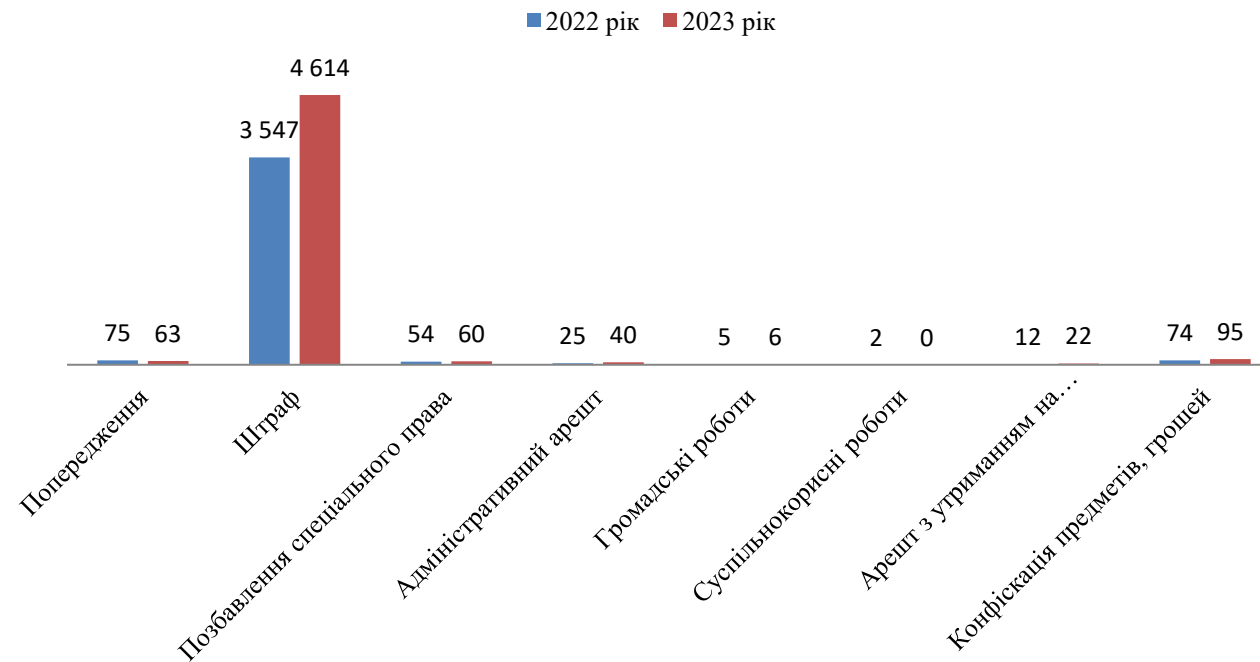
Упродовж періоду, що аналізується кількість неповнолітніх осіб, до яких застосовано заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП становить 74 особи у 2023 році (у 2022 році – 59 осіб).

За результатами судового розгляду у 2023 році, адміністративне стягнення накладено відносно 4 805 осіб, з них: 63 особи – попередження (1,31 %); на 4 614 – осіб накладено штраф (96,02 %), позбавлення спеціального права – 60 осіб (1,25 %), застосовано адміністративний арешт до 40 осіб (0,83 %), арешт з утриманням на гауптвахті – 22 особи (0,46 %), громадські роботи застосовано до 6 осіб (0,13 %).

Застосування основних адміністративних стягнень за їх видами відображає діаграма №7.

Діаграма №7

Основні види адміністративних стягнень

Рік	Вид стягнення							
	Попередження	Штраф	Позбавлення спеціального права	Адміністративний арешт	Громадські роботи	Оплатне вилучення предмету	Арешт з утриманням на гауптвахті	Конфіскація предметів, грошей
2022 рік	75	3 547	54	25	5	0	12	74
2023 рік	63	6 614	60	40	6	0	22	95

Разом з тим, у 2023 році на 95 осіб було накладено додаткове стягнення у виді конфіскації предметів (у 2022 році – 74 особи).

Судом накладено стягнення у вигляді штрафу на суму 37 млн. 754 тис. 467 грн., з них 9 млн. 041 тис. 201 грн. сплачено добровільно (23,95 % від суми штрафу, яку накладено).

Проведений аналіз свідчить про тенденцію до збільшення судових справ, які надійшли на розгляд у 2023 році до Луцького міськрайонного суду Волинської області у порівнянні з 2022 роком. Основну частину справ становлять справи цивільного судочинства – 38,51 % від загальної кількості справ і матеріалів, які надійшли на розгляд. Лише 9,96 % від усіх справ і матеріалів, які перебували у провадженні суду впродовж 2023 році, залишилися нерозглянутими.

Роботу суду у 2023 році було організовано та здійснено на належному рівні, відповідно до конституційних засад судочинства і було спрямовано на забезпечення захисту прав громадян, інтересів суспільства і держави.

Завідувач сектору аналітично-статистичної роботи

та забезпечення взаємодії із засобами масової інформації

Світлана ПОПОВИЧ